

Δημόσια συμμετοχή για τη διαχείριση του Νερού στη Μεσόγειο

Συντάκτης: Ίδρυμα Eni Enrico Mattei
Πηγή: NOSTRUM-DSS Deliverable D6-7

Τι είναι το Nostrum-DSS?

Είναι συντονιστική δράση, η οποία χρηματοδοτείται από το Πακέτο-Πλαίσιο 6 (FP6) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία στοχεύει να βελτιώσει τη διακυβέρνηση και τον προγραμματισμό για την αειφορική διαχείριση του νερού στη περιοχή της Μεσογείου μέσω:

- της καθιέρωσης ενός δικτύου επικοινωνίας μεταξύ των τομέων της επιστήμης, της πολιτικής, και της αστικής κοινωνίας
- της ενθάρρυνσης της ενεργού συμμετοχής των σχετικών φορέων
- της ανάπτυξης και της διάδοσης των καλύτερων περιπτώσεων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή των εργαλείων Dss για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Υδατικών Πόρων.

Ποιες είναι οι σειρές Εντύπων Nostrum-DSS?

Αυτά τα σύντομα έγγραφα συνοψίζουν την κύρια ουσία του προγράμματος και αντιπροσωπεύουν την **Πύλη Εισόδου** στο ευρύ φάσμα των διαθέσιμων στον ιστοχώρο του προγράμματος, προϊόντων και πόρων. Αποτελούνται από τρία είδη εντύπων:

- Έντυπα αναλύσεων υποθέσεων
- Έντυπα πολιτικής
- Τεχνικά Έντυπα

Σε ποιους απευθύνονται τα έντυπα

Ως τμήμα της σειράς των Εντύπων Πολιτικής, το παρόν έγγραφο απευθύνεται κυρίως **στους υπεύθυνους πολιτικής και λήψης αποφάσεων** που ενδιαφέρονται στο να αποκτήσουν επίγνωση του τρόπου με τον οποίο τα εργαλεία και οι προσεγγίσεις DSS μπορούν να τους υποστηρίξουν στην καθημερινή εργασία τους, αλλά μπορούν επίσης να είναι χρήσιμα στους ερευνητές και τους επαγγελματίες.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον ιστοχώρο του NOSTRUM-DSS:

→ <http://www.nostrum-dss.eu>

This leaflet is the sole responsibility of the author(s) and does not represent the opinion of the EC, nor is the EC responsible for any use that might be made of the information appearing herein.

Τί είναι η Δημόσια Συμμετοχή;

Η Δημόσια Συμμετοχή μπορεί γενικά να οριστεί ως οποιαδήποτε διαδικασία ή μέθοδος που επιτρέπει στους εταίρους να επηρεάσουν την έκβαση στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Στη διαχείριση του νερού, οι εταίροι είναι όλοι οι φορείς που επηρεάζουν ή μπορούν να επηρεαστούν από την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός σχεδίου ή μιας πολιτικής ύδατος. Οι βασικοί εταίροι που συμμετέχουν στη διαχείριση του νερού μπορεί να είναι αντιπρόσωποι υπουργείων, τοπικών αρχών, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, ιδιωτικού τομέα, φορέων παροχής υπηρεσιών και καταναλωτών. Ο στόχος της Δημόσιας Συμμετοχής στην Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων (IWRM) είναι η ανοικτή και διαφανής πολιτική και η λήψη αποφάσεων, η οποία θέτει το έδαφος για την ειρήνη, τη σταθερότητα και τη δημοκρατική αλλαγή στο περιοχή της Μεσογείου.

Γιατί να χρησιμοποιηθεί η Δημόσια Συμμετοχή;

Η αειφορική διαχείριση ύδατος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της ολοκλήρωσης της γνώσης, των εμπειριών και των συμφερόντων των φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων από όλους τους διαφορετικούς τομείς (όπως αστικό, γεωργία, βιομηχανία, τουρισμό, περιβάλλον, υγεία, ενέργεια και μεταφορές).

Η αναγνώριση και η ανάμειξη των σχετικών εταίρων βοηθούν στον α:

- αποφεύγονται άδικες και αδικαιολόγητες πολιτικές
- εξασφαλίζεται η αποδοχή της απόφασης που λαμβάνεται: οι εταίροι είναι πολύ πιθανό να εμπιστευθούν τη διαδικασία και αποτελέσματα της, να αισθανθούν το αίσθημα της ιδιοκτησίας, να υποστηρίξουν το έργο και την εργασία προς την επιτυχή εφαρμογή του.
- διασφαλίζουν ότι οι πολιτικές ή τα σχέδια που προγραμματίζονται απευθύνονται στις ανάγκες των ανθρώπων.
- επιλύουν τις συγκρούσεις και να παραγάγουν λύσεις που είναι σταθερές, δίκαιες και αποδεκτές σε όλους τους φορείς μέσω του ενσχυμένου διαλόγου και της επικοινωνίας
- διασφαλίζουν τη κοινωνική εκμάθηση μέσω της επικοινωνίας και της ανταλλαγής των πληροφοριών μεταξύ των διαφορετικών κοινωνικών ομάδων
- οργανώνουν μια πληρέστερη βάση πληροφοριών για το σχεδιασμό των βελτιωμένων σχεδίων και στρατηγικών
- γενικά να βελτιώνουν την ποιότητα της απόφασης καθώς επίσης την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

"Ο διάλογος είναι η αρχή της φρόνησης" [Διεθνές Δίκτυο των Οργανισμών της Λεκάνης, 2002]

"Γιώς μπορούν τα δικαιώματα της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας να εξισορροπηθούν; Αυτή είναι η κρίση στην καρδιά της συμμετοχικής διαδικασίας" [Byrne & Davis, 1998]

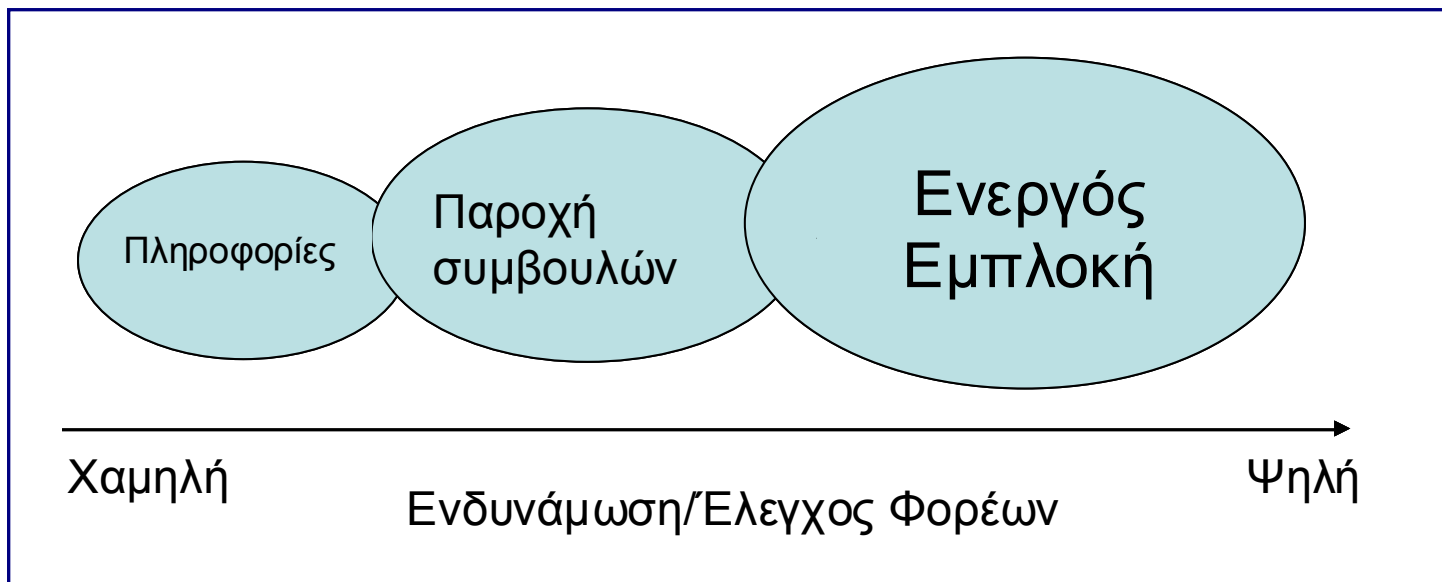
Εμπειρίες από τις αναλύσεις υποθέσεων Nostrum-DSS

Κροατία

Μερικές από τις συγκρούσεις που προκλήθηκαν από την ανταγωνιστική χρήση των υδάτων στη λεκάνη ποταμού Cetina λύθηκαν χάρη στις συνομιλίες με τους επίσημους οργανισμούς και τους εταίρους.

Ισραήλ/Παλαιστίνη

Οργανώθηκαν συνομιλίες της Ομάδας Εστίασης για να συζητήσουν τις διάφορες εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των διαφορών προβλημάτων της υδρολογικής λεκάνης της Νεκράς Θάλασσας που μοιράζονται από κοινού οι τρεις χώρες.

Διαφορετικές μορφές της δημόσιας συμμετοχής

Ο ευρύς όρος της Δημόσιας Συμμετοχής αν αφέρεται στα διαφορετικά επίπεδα συμμετοχής που συνοψίζονται στο πιο πάνω σχεδιάγραμμα:

- 1) Στις διαδικασίες της **πληροφόρησης** και έπειτα της **παροχής συμβουλών**, πραγματοποιείται μονομερής επικοινωνία και η γνώση απλά παρέχεται ή λαμβάνεται. Αυτές οι μορφές συχνά δεν θεωρούνται ως πραγματική συμμετοχή αλλά προκαταρκτικά βήματα που προετοιμάζουν την ενεργή συμμετοχή των διάφορων ενδιαφερόμενων ομάδων στη χάραξη πολιτικής.
- 2) Οι κατάλληλες συμμετοχικές διαδικασίες επιτρέπουν ορισμένο βαθμό **ενδυνάμωσης** των φορέων. Οι σχετικοί φορείς που προσδιορίζονται μέσω της προκαταρκτικής ανάλυσης των κοινωνικών δικτύων περιλαμβάνονται τακτικά και **ενεργά** στην μετέπειτα ανάλυση του προβλήματος. Οι σχετικοί φορείς συμβάλλουν στο σχέδιο της μελλοντικής πολιτικής ή της απόφασης, μέσα από μια **αμφίδρομη διαδικασία επικοινωνίας**.
- 3) Ένα προχωρημένο στάδιο προβλέπει την ενεργή συμμετοχή των φορέων από την αρχή, μέχρι τις **τελικές φάσεις αξιολόγησης και επιλογής** των εναλλακτικών λύσεων στο πρόβλημα.

Δημόσια συμμετοχή στη Μεσόγειο

Στη περιοχή της Μεσογείου, η ανομοιογενής διανομή των υδάτινων πόρων και των συγκρουόμενων ενδιαφερόντων που εμπλέκονται στη διαχείριση **των διασυνοριακών λεκανών των ποταμών** επιδεινώνει τις διαφορές μεταξύ των χρηστών ύδατος. Τα περαιτέρω εμπόδια προέρχονται από τα προβλήματα στην επικοινωνία λόγω **των διαφορετικών πολιτισμών και γλωσσών** μεταξύ των φορέων από διαφορετικές γειτονικές χώρες. Η ολοκληρωμένη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων και η Δημόσια Συμμετοχή θεωρούνται υψίστης σημασίας στην κυβερνητική ημερήσια διάταξη. Τα έτη εμπειρίας στη ανάπτυξη και εφαρμογή της Δημόσιας Συμμετοχής είναι ήδη διαθέσιμα: η προηγμένη έρευνα και η περιεκτική συζήτηση αντιπροσωπεύουν μια σταθερή θεωρητική βάση για τη συμμετοχή των φορέων. Εντούτοις, οι προσεγγίσεις της Δημόσιας Συμμετοχής και οι πρακτικές πρέπει ακόμα να θεσμοθετηθούν, ιδιαίτερα όσον αφορά **την αντιπροσώπευση των φορέων**.

Εργαλεία για υποστήριξη της Δημόσιας Συμμετοχής

Ένα ευρύ φάσμα από **πλατφόρμες και μεθόδους** (όπως οι άτυπες συνεδριάσεις, οι επιτροπές πολιτών, ημερίδες, ομάδες εστίασης, τηλεδιασκέψεις) επιτρέπουν τις διαφορετικές μορφές συμμετοχής. Οι τεχνολογίες ενημέρωσης και επικοινωνιών (ICT) επίσης παρέχουν πολύτιμα εργαλεία για την εφαρμογή της Συμμετοχικής Διαδικασίας. Σε μια διαδικασία λήψης αποφάσεων, πρέπει να συλλεχθούν σημαντικές πληροφορίες, να δομηθούν, να αξιολογηθούν και να παρουσιαστούν με έναν κατανοητό τρόπο. Διάφορα εργαλεία βασισμένα στον υπολογιστή, όπως τα **DSS** έχουν αναπτυχθεί για **να βοηθήσουν τους υπεύθυνους στην πολιτική και τη λήψη αποφάσεων** σε αυτήν την διαδικασία.

Ειδικότερα:

- Τα εργαλεία DSS βοηθούν την πολυδιάστατη ομάδα που συμμετέχει στην ανάλυση ενός προβλήματος να ενοποιήσει μια **κοινή γλώσσα** και ένα δομημένο τρόπο σκέψης. Τα κριτήρια, οι στόχοι και οι περιορισμοί για το πρόβλημα γίνονται εμφανή μέσω της διαδικασίας της ανάπτυξης και της εφαρμογής υποστηρικτικών συστημάτων απόφασης.
- τα γραφικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα DSS **υποστηρίζουν την επικοινωνία** μεταξύ των φορέων με διαφορετικά υπόβαθρα. Τα οπτικοακουστικά μέσα του DSS καθιστούν ακόμα πιο σημαντικά όταν τα ακροατήρια αποτελούνται όχι μόνο από τους φορείς χάραξης πολιτικής αλλά και από πολίτες.

Οι ικανότητες επικοινωνίας που βοηθούν **στην ενθάρρυνση της Δημόσιας Συμμετοχής** αναπτύσσονται ιδιαίτερα στα εργαλεία υποστήριξης συζήτησης και στα υποστηρικτικά συστήματα απόφασης ομάδας στοχεύοντας στη συλλογική λήψη απόφασης.

Για να δείτε τις λειτουργικές λύσεις εφαρμογής της Δημόσιας Διαχείρισης στην πράξη δείτε **NOSTRUM-DSS final products**

→ | <http://www.nostrum-dss.eu>

Home » Final products » Technical support » Tools for Planning and Management

